

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С.В. _____
_____ 2018 р.

Стратегія бізнесу

Програма

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньої програми «Економіка підприємства»

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Стратегія бізнесу» для студентів галузі знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Економіка підприємства». – “25” серпня 2018 р. – 15 с.

Розробник: Сак Т. В., к.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

Рецензент: Левицький В.В., доцент кафедри фінансів та кредиту, к.е.н., доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

протокол № 3 від 03.10.2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (Полінкевич О. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та управління

протокол № 2 від 03.10.2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Бегун С. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 «Управління і адміністрування»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік навчання 2
		Семестр 3-ій
ІНДЗ: <u>немає</u>	«Економіка підприємства» Бакалавр	Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) 26 год.
		Самостійна робота 56 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 1.2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 «Управління і адміністрування»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік навчання 2
		Семестр 3-ій
ІНДЗ: <u>немає</u>	«Економіка підприємства» Бакалавр	Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Дисципліна «Стратегія бізнесу» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін і спрямована на ознайомлення з теоретичними засадами, інструментарієм та методами розроблення й реалізації стратегій підприємства.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань про сутність та види стратегії підприємства, стратегічний аналіз і розробку системи цілей; набуття навичок обґрунтування стратегічних альтернатив та вибору моделі стратегії підприємства, її реалізації та контролю.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми

Бакалавр повинен знати: еволюцію концепції стратегії підприємства; основні елементи місії підприємства та вимоги до встановлення цілей; сутнісну характеристику стратегічного контексту підприємства; методи оцінки зовнішнього середовища підприємств; методику аналізу стратегічного потенціалу підприємства; стратегії бізнесу; сутність стратегії диверсифікації і її різновиди; основні стратегії зовнішнього розвитку підприємства; сутність та принципи формування корпоративної стратегії; матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства; стратегічні альтернативи діяльності підприємств та методи їх оцінювання; особливості декомпонування загальних стратегій підприємства; загальні характеристики та стратегічні аспекти функціональних стратегій;

Бакалавр повинен вміти: розробляти стратегії підприємства на різних рівнях стратегічного управління; обґрунтувати зміст корпоративної, конкурентної та функціональних стратегій підприємства; формулювати місію та цілі підприємства; аналізувати зовнішнє середовище; володіти методами стратегічного аналізу; визначати та оцінювати стратегічний потенціал підприємства; оцінювати привабливість СЗГ; здійснювати вибір конкурентної стратегії підприємства; розробляти стратегію диверсифікації діяльності підприємства; використовувати методи портфельного аналізу у виборі альтернативних стратегічних рішень; декомпонувати корпоративну стратегію підприємства; формулювати та аналізувати стратегічні альтернативи; формувати функціональні складові стратегії підприємства.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для денної форми навчання:

Таблиця 2.1

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам.роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Концепція стратегії підприємства.					
Тема 1. Стратегія підприємства: поняття, еволюція концепції	9	2	2	1	4
Тема 2. Визначення місії та цілей бізнесу	9	2	2	1	4
Тема 3. Стратегічний контекст підприємства	11	2	2	1	6
Тема 4. Оцінювання зовнішнього середовища підприємства	13	4	2	1	6
Тема 5. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства	13	2	4	1	6
Тема 6. Матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства	11	2	2	1	6
Разом за змістовим модулем 1	66	14	14	6	32
Змістовий модуль 2. Види стратегій підприємства					
Тема 7. Корпоративна стратегія підприємства	13	4	2	1	6
Тема 8. Конкурентні стратегії	15	4	4	1	6
Тема 9. Функціональні стратегії підприємства	15	4	4	1	6
Тема 10. Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні	11	2	2	1	6
Разом за змістовим модулем 2	54	14	12	4	24
Усього годин	120	28	26	10	56

Для заочної форми навчання:

Таблиця 2.2

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам.роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Концепція стратегії підприємства.					
Тема 1. Стратегія підприємства: поняття, еволюція концепції	11	1		1	9
Тема 2. Визначення місії та цілей бізнесу	11	1		1	9
Тема 3. Стратегічний контекст підприємства	11	1		1	9
Тема 4. Оцінювання зовнішнього середовища підприємства	12	1	1	1	9
Тема 5. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства	12	1	1	1	9
Тема 6. Матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства	14	1	2	2	9
Разом за змістовим модулем 1	71	6	4	7	54
Змістовий модуль 2. Види стратегій підприємства					
Тема 7. Корпоративна стратегія підприємства	12	1		2	9
Тема 8. Конкурентні стратегії	13	1	1	2	9
Тема 9. Функціональні стратегії підприємства	14	2	1	2	9
Тема 10. Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні	10			1	9
Разом за змістовим модулем 2	49	4	2	7	36
Усього годин	120	10	6	14	90

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Еволюція поняття стратегії.
2. Етапи розвитку підприємства у межах стратегічної моделі.
3. Ієрархія стратегій підприємства (за А. А. Томпсоном та Дж. Стріклендом).
4. Концепції стратегії підприємства: філософська і організаційно-управлінська.
5. Характеристика підходів до розробки стратегій
6. Класифікація внутрішньовиробничих резервів підприємства.

7. Принципи діагностики стану підприємства у конкурентному середовищі.
8. Використання методологічних концепцій функціонального аналізу.
9. Основні показники і методи, використовувані для оцінки сильних і слабких сторін підприємства.
10. Завдання створення стратегічної бази підприємства.
11. Правила вибору стратегії за умов ризику (за І. Ансоффом).
12. Поняття та форми диверсифікації.
13. Диверсифікація як інструмент використання переваг підприємства.
14. Диверсифікація як організаційно-економічний чинник зростання ефективності виробництва.
15. Аспекти, що визначають необхідність стратегій зовнішнього середовища.
16. Етапи процесу формування стратегії зовнішнього розвитку.
17. Типи стратегій зовнішнього розвитку.
18. Критерії механізму створення корпоративної стратегії.
19. Етапи опрацювання моделі корпоративної стратегії.
20. Джерела інформації для опрацювання моделі корпоративної стратегії.
21. Теорія ігор як метод опрацювання моделі корпоративної стратегії.
22. Діловий комплексний аналіз (PIMS).
23. Чинники привабливості ринку та стратегічного стану бізнесу.
24. Сценарій в опрацюванні моделі корпоративної стратегії.
25. Результати діагностики як основа визначення можливих стратегій розвитку підприємства.
26. Методичні підходи щодо формування стратегічних альтернатив розвитку підприємства.
27. Стратегічні альтернативи. Ранжування стратегічних проблем підприємства.
28. Сутність поняття “портфель”. Способи утворення портфелів.
29. Системний аналіз як основа декомпонування цілей економічної системи.
30. Послідовні аспекти декомпонування стратегічної мети економічної системи.

31. Підходи до декомпонування корпоративної стратегії підприємства.
32. Етапи декомпонування стратегії підприємства.
33. Типи програм декомпонування стратегії підприємства.
34. Основні методи здійснення декомпонування стратегії підприємства.
35. Провідна ідея концепції стратегічного управління у XXI ст.
36. Чинники, що зумовлюють новий зміст концепції стратегічного управління.
37. Основні сучасні напрями та принципи сучасного стратегічного управління.
38. Становлення механізму стратегічного управління на підприємствах України.
39. Проблеми стратегічного управління на підприємствах України.
40. Функції вищого керівництва при опрацюванні моделі стратегічної поведінки підприємства на ринку.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальна робота в навчальному плані з дисципліни «Стратегія бізнесу» не передбачена.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Формою організації поточного контролю знань студентів є опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання.

Модульний контроль відбувається у формі письмової контрольної роботи.

Формою організації підсумкового контролю знань студентів у 3 семестрі є залік.

Підсумкова оцінка (за 100-бальною шкалою) визначається як сума двох складових:

– сумарної кількості балів та поточне опитування з відповідних тем

(максимально 40 балів);

– оцінки за модульні контрольні роботи або залік (максимально 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (max = 40 балів)										Підсумковий контроль (max = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 3					Залік	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	60	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 - 81	C	
67 -74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано

8.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Березін О. В. Стратегія підприємства : [навч. посіб] / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – К.: Ліра-К, 2010. – 224 с.
2. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Гриньов А. В. Стратегічне управління в системі маркетинг менеджменту підприємств машинобудівного комплексу/ А. В.Гриньов // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва: НТУ «ХПІ», 2013. – №46(1019). – С. 92-96.

4. Довбня С. Б. Стратегія підприємства. Частина 1: [навч. посіб] / С. Б. Довбня, А. О. Найдовська, М. М. Хитько. – Дніпропетровськ: НМетаАУ, 2011. – 71 с.
5. Економіка підприємства: навч. посіб. / [Ліпич Л. Г., Геліч Н. В., Ліпич О. А. та ін.] ; за заг.ред. Л.Г. Ліпич. / [2-ге вид., переробл. і доп.]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 608 с.
6. Зоріна М. С. Стратегія управління фінансовими ресурсами промислового підприємства в умовах глобалізації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Зоріна Марія Сергіївна ; Донец. нац. ун-т. - Донецьк, 2014. – 20 с.
7. Квасницька Р. С. Концептуальні основи стратегічного управління конкурентним потенціалом підприємства / Р. С. Квасницька, Н. С. Ардашкіна // Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка.– 2013.– Вип. 40, Ч. 3.– С. 41-45.
8. Ковалевська А. В. Стратегія підприємства : [навч. посіб. у тестах] / А. В. Ковалевська, В. Б. Родченко, Ю. Ю. Леонт'єва ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2013. – 282 с.
9. Ковальов А. В. Стратегія диверсифікації промислового підприємства : [монографія] / А. В. Ковальов ; Держ. вищ. навч. закл. "Приазов. держ. техн. ун-т". – Маріуполь : [б. в.], 2012. – 212 с.
10. Ковтун О. І. Стратегія підприємства : [підручник] / О. І. Ковтун. – Вид. 2-ге, оновл. і допов. – Львів : Новий Світ - 2000, 2014. – 426 с.
11. Ковтун О. І. Стратегія підприємства [підручник] : / О. І. Ковтун. – Вид. 2-ге, оновл. і допов. – Львів : Новий Світ – 2000, 2014. – 426 с.
12. Конкурентоспроможність підприємства: управління, оцінка, стратегія: [монографія] / В. А. Павлова, О. В. Кузьменко, В. М. Орлова, Г. А. Рижкова ; Дніпропетр. ун-т економіки та права ім. А. Нобеля. – Д. : [Вид-во ДУЕП], 2011. – 350 с.

13. Кулешова Н. В. Маркетингова стратегія туристичного підприємства: моделі формування та оцінювання : [монографія] / Н. В. Кулешова, О. Ю. Полякова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 220 с.
14. Омеляненко Т. В. Виробнича стратегія підприємства : [монографія] / Т. В. Омеляненко ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2013. – 277 с.
15. Павлова В. А. Стратегічне управління ресурсним потенціалом: концепція, механізм, стратегія : [монографія] / В. А. Павлова, О. В. Кузьменко, Л. А. Гончар ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Д. : Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2014. – 150 с.
16. Порохня В. М. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / Порохня В. М., Безземельна Т. О., Кравченко Т. А. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
17. Сак Т. В. Інноваційна стратегія в умовах забезпечення економічної безпеки підприємства / Т. В. Сак // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. – 2014. – № 10. Том 1. – С. 164-172.
18. Сак Т. В. Комплексний підхід до обґрунтування стратегії маркетингу підприємства [Електронний ресурс] / Т. В. Сак, І. М. Стасюк // Ефективна економіка. – 2015. – №6. – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua>
19. Сак Т. В. Обґрунтування стратегій комплексу маркетингу на різних етапах життєвого циклу підприємства / Т. В. Сак // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. – 2016. – №15. – С. 247-254.
20. Сак Т. В. Стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства / Т. В. Сак // Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, 17–18 квітня 2015 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – С. 212-214.
21. Сак Т. В. Стратегічні підходи в управлінні економічною безпекою підприємства / Т. В. Сак // Збірник наукових праць Хмельницького

кооперативного торговельно-економічного інституту». Серія «Економічні науки». – 2013. – №5. – С. 276-285.

22. Сак Т. В. Стратегія енергозбереження підприємства: сутність, чинники, етапи формування [Електронний ресурс] / Т. В. Сак // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – №11. – Режим доступу до журналу: www.global-national.in.ua
23. Сак Т. В. Стратегія підприємства: курс лекцій / Тетяна Василівна Сак. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014. – 130 с.
24. Сак Т. В. Стратегія підприємства: методичні вказівки до виконання контрольної роботи / Тетяна Василівна Сак. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2013. – 30 с.
25. Сак Т. В. Стратегія підприємства: методичні вказівки до практичних робіт / Тетяна Василівна Сак. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2016. – 57 с.
26. Сак Т. В. Стратегія підприємства: методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи студентів / Тетяна Василівна Сак. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2013. – 32 с.
27. Сак Т. В. Теоретико-методичні основи стратегічного аналізу економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / Т. В. Сак, Н. П. Оліфірович // Ефективна економіка. – 2013. – №10. – Режим доступу до журналу: [http:// www.economy.nauka.com.ua](http://www.economy.nauka.com.ua)
28. Стадник В. В. Стратегія диверсифікації в управлінні міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : [монографія] / Стадник В. В., Йохна М. А., Соколюк Г. О. – Хмельницький : Гонта А. С., 2013. – 199 с.
29. Стратегія інноваційного розвитку сучасного підприємства : [монографія] / [Федоренко В. Г. та ін. ; за ред. В. Г. Федоренка, Т. Є. Воронкової] ; Акад. муніцип. упр., Екон. шк. акад. УАН В. Г. Федоренко. – К : ДКС центр, 2014. – 336 с.
30. Стратегія підприємства: адаптація організацій до впливу світових суспільно-економічних процесів : [монографія] / [А. П. Наливайко та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. П. Наливайка ; Держ. вищ. навч.

закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2013. – 454 с.

31. Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу : колект. [монографія] / [Наливайко А. П. та ін.] ; за ред. проф. А. П. Наливайка ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2015. – 398 с.
32. Стратегія управління персоналом підприємства : [монографія] / Орлов В. М. [та ін.] ; [за ред. проф. Воробієнка П. П.]. – Одеса : Бондаренко М. О., 2015. – 163 с.
33. Чухрай Н. І. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : [підручник] / Н. І. Чухрай, О. П. Просович ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. – 497 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Визначення стратегії як економічної категорії.
2. Сутність і особливості стратегії підприємства.
3. Класифікація стратегій.
4. Етапи формування стратегії підприємства.
5. Визначення місії підприємства.
6. Чинники, що впливають на формування місії підприємства.
7. Визначення цілей підприємства.
8. Класифікація цілей підприємства.
9. Чинники, що враховуються при формуванні цілей.
10. Характерні риси цілей підприємства.
11. Вимоги до цілей.
12. "Дерево цілей", вимоги до його побудови.
13. Аспекти стратегічного контексту підприємства.
14. Ознаки, зміст та перелік типових стратегічних рішень.
15. Поняття стратегічної бізнес-одиниці.
16. Складові "стратегічного набору" підприємства та їх взаємозв'язок.

17. Форми і процедури відображення стратегічного аспекту діяльності підприємства.
18. Загальні принципи формування стратегії підприємства.
19. Поняття зовнішнього середовища.
20. Чинники, що визначають складність зовнішнього середовища.
21. Характеристика чинників мікросередовища.
22. Характеристика чинників макросередовища.
23. Найбільш поширені моделі зовнішнього середовища економічної системи.
24. Етапи проведення аналізу зовнішнього середовища.
25. Методика оцінки зовнішнього середовища.
26. Функціональний аналіз внутрішнього середовища підприємства, його сутність і значення.
27. Визначення ключових факторів успіху фірми (компанії) і побудова матриці SWOT.
28. Поняття стратегії бізнесу (за А.А.Томпсоном та А.Дж.Стріклендом).
29. Чинники, що впливають на опрацювання стратегії бізнесу.
30. Характеристика найбільш розповсюджених стратегій бізнесу.
31. Організація розробки стратегії бізнесу.
32. Сутність стратегії диверсифікації.
33. Основні чинники, що зумовлюють вибір стратегії диверсифікації.
34. Різновиди стратегії диверсифікації.
35. Поняття і сутність корпоративної стратегії.
36. Основні елементи, що формують корпоративну стратегію.
37. Основні завдання, що вирішуються у процесі опрацювання моделі корпоративної стратегії.
38. Різновиди корпоративної стратегії.
39. Підходи до опрацювання корпоративної стратегії (за М.Портером).
40. Сутність та методика портфельного аналізу.
41. Матриця Бостонської консультативної групи «зростання – частка

ринку».

42. Матриця «McKinsey» – «General Electric».
43. Модель портфельного аналізу методом «Shell» – DPM.
44. Матриця фірми Arthur D. Little (ADL/LC).
45. Матриця Ансоффа.
46. Характеристика стратегії підприємства на стадії впровадження та зростання життєвого циклу товару.
47. Основні стратегії підприємства для стадії зростання і зрілості товару.
48. Стратегії підприємства на стадії насичення ринку певним товаром.
49. Стратегії для стадії спаду попиту на товар.
50. Сутність та призначення функціональних стратегій.
51. Місце функціональних стратегій в системі стратегічного планування на підприємстві.
52. Організація розробки функціональних стратегій.
53. Типи функціональних стратегій і їхня загальна характеристика.
54. Маркетингова стратегія.
55. Виробнича стратегія.
56. Стратегія фінансування, її значення.
57. Стратегія управління персоналом.
58. Стратегія матеріально-технічного забезпечення.
59. Стратегія управління інноваційними проектами.
60. Стратегії розвитку загального управління.